

Cròniques del món

La candidata del PT a la presidència del Brasil, Dilma Rousseff, participa en un acte de la campanya electoral, acompanyada del president Lula da Silva.

Rousseff fa el primer pas

BUENOS AIRES ■ Federico Rivas

Un petit partit, el Partit Verd (PV), té la clau de la successió del president Luiz Inácio Lula da Silva al Brasil. Contra tots els pronòstics, la candidata Marina Silva, ex-ministra de Medi Ambient de Lula i fervent militant d'esquerra, va obtenir el 20% dels vots a les eleccions presidencials brasileres del 3 d'octubre passat i, d'aquesta manera, es va convertir en l'àrbitre de la segona volta, que es durà a terme el 31 d'aquest mes. Per això, ara, l'electorat de Silva s'ha convertit en un trofeu per als dos aspirants, Dilma Rousseff i José Serra, que no van poder arribar al 50% necessari per a guanyar a la primera volta. Rousseff, la candidata del Partit dels Treballadors (PT), triada per Lula, s'ha mostrat propera a Silva, de qui va dir que hi té més semblances que no pas diferències. El socialdemòcrata José Serra, al seu torn, ha demanat als

verds el suport a la seva candidatura per a posar fi a vuit anys de govern del PT. Mentrestant, el PV va anunciar que el 17 d'octubre farà una assemblea per decidir la seva posició comuna amb vista a la segona volta, encara que diversos dels seus membres han anat prenent partit per un candidat o un altre. Alguns analistes assenyalen que Rousseff va perdre vots entre evangèlics i catòlics per la posició tradicional del PT a favor del dret a l'avortament. En una reunió feta la setmana passada, el partit de govern va analitzar seriosament la possibilitat d'eliminar la qüestió de l'avortament del seu programa. L'estratègia, això no obstant, no ha convençut els evangèlics, que ja van advertir que faran campanya contra Rousseff. El col·lectiu evangèlic representa uns 14 milions de vots, molts menys dels 18 milions que Serra necessita per a remuntar els gairebé 20 punts que

el van separar de la majoria necessària per a vèncer Rousseff. La prioritat dels socialdemòcrates, per tant, serà aprofitar-se a aquests grups religiosos i a la classe mitjana brasilera, convençuts que majoritàriament es van abocar a votar el Partit Verd. Serà un desafiament titànic per al Partit de la Socialdemocràcia Brasileira (PSDB), el principal referent del qual és Fernando Henrique Cardoso, president del Brasil del 1995 al 2003. Rousseff, en canvi, compta amb el ple suport del president Lula da Silva, que deixarà el càrrec l'1 de gener amb una popularitat del 80%, sens dubte la més alta registrada mai per un mandatari sud-americà després de dos mandats consecutius. El creixement de l'economia brasilera, la reducció de la pobresa i el nou paper del país com a potència emergent mundial han catapultat Lula i el PT al cim de les preferències de l'electorat.

Bart de Wever ha trencat les negociacions.

BRUSSEL-LES ■ Raquel Correa

Un estat, dos països. Quatre mesos després de les eleccions en què la Nova Aliança Flamenca (N-VA), conservadora i secessionista, es va emportar una victòria històrica a Flandes i el Partit Socialista (PS), d'esquerres i federalista, guanyava a Valònia, el futur de Bèlgica segueix tant o més incert que el primer dia. Si llavors el líder independentista flamenc Bart de Wever sentenciava que "Flandes és un país de centre-dreta i Valònia un país d'esquerres: són dos països", els esdeveniments que s'han succeït aquest estiu semblen donar-li la raó i confirmar que ningú no acaba de trobar com lligar nord i sud. Fins al punt que la setmana passada De Wever va decidir unilateralment de trencar les negociacions, perquè Elio di Rupo, el líder del PS, i la resta de partits francòfons es negaven a fer la reforma del finançament que De Wever reclamava i cedir més autonomia a Flandes. Valònia sap que no es pot negar a una profunda reforma que buidi de contingut l'estat i doni més competències a les regions, però intenta evitar que els flamencs tallin l'aixeta de les transferències econòmiques que permeten que tot Bèlgica gaudeixi d'un dels millors sistemes sanitaris d'Europa, fins i tot quan a Valònia l'activitat econòmica és baixa i els nivells de desocupació, altíssims. Tot esperant que les altres

formacions polítiques reactivin el diàleg, Bèlgica continua amb l'etern govern en funcions d'Yves Leterme i, tot i que de moment sembla descartat, si no hi ha acord entre els partits caldrà convocar eleccions federals. Els últims sondatges mostren que, si n'hi hagués, els resultats estarien encara més allunyats: no només es dispararia el vot independentista al nord, sinó també el suport socialista al sud. I així, Flandes i Valònia farien un pas més cap a l'escissió, que podria originar aquell moviment de fronteres que sembla tan difícil en la vella Europa. Si bé de sempre els flamencs han reclamat la separació del nord ric respecte del sud empobrit, sembla que ara són els valons els qui comencen a prendre en consideració d'abandonar els seus germans flamencs. Marxar sols seria inviable, perquè l'economia d'una Bèlgica residual sense Flandes s'enfonsaria. I per això n'hi ha que defensen annexionar-se a una França que acolliria de grat els germans francòfons, que fins ara vivien a l'altra banda d'una frontera que s'esvairia. Dos de cada tres francesos –segurament nostàlgics de la grandesa de l'imperi– acceptarien que Valònia es convertís en una regió més de l'Hexàgon.

BELGRAD ■ Pau Bori

Iugoslàvia euroatlàntica. Sèrbia ha commemorat els deu anys de la fi del règim autòcrata de Slobodan Milosevic. Un decenni després, les sis repúbliques de l'antiga Iugoslàvia es troben de ple en l'òrbita d'influència de l'aliança euroatlàntica. Eslovènia, de fet, ja es va unir al bloc occidental el 2004, amb l'adhesió a la Unió Europea i l'OTAN. Croàcia es va incorporar a l'OTAN l'any passat i

Sèrbia ha recordat la fi de Milosevic.

confia afegir-se al club dels 27 en un any o dos. Tant Montenegro com Macedònia han demanat l'accés a la UE i l'OTAN, però de moment encara no han rebut una resposta afirmativa. Els macedonis ho tindran, de fet, força complicat perquè Grècia veta la seva presència en les dues organitzacions fins que no estiguin disposats a renunciar al nom de *Macedònia*, que coincideix amb el d'una regió grega. Bòsnia i Hercegovina –quinze anys després de la guerra– encara és tutelada per l'Oficina de l'Alt Representant, que és un enviat de la Unió Europea. Bòsnia i Hercegovina, a més, va ser convidada l'abril passat a complir els requisits necessaris per adherir-se a l'OTAN. Finalment, Sèrbia, la república de l'antiga Iugoslàvia que més s'havia oposat al bloc occidental, ha acabat acceptant les directrius de Brussel·les que, en la majoria de casos, coincideixen amb les de Washington. D'una banda, Belgrad ha modificat l'estratègia respecte a Kosovo. Tot i oposar-se encara a la independència d'aquesta antiga província sèrbia de majoria albanesa, el govern de Belgrad ara està disposat a seure a la taula de negociació amb els representants de Pristina per abordar "qüestions tècniques". Aquest canvi de política respon –sense dubte– a l'afany de Sèrbia d'encaixar en la Unió Europea. D'una altra banda, l'ingrés de Sèrbia a l'OTAN ja ha entrat en l'agenda política i mediàtica del país. Fins fa ben poc, aquest anunci hauria estat inimaginable en un territori que el 1999 va suportar tres mesos de bombardeigs de l'OTAN. Rússia, és cert, continua tenint una gran influència sobre Sèrbia en el camp energètic i, en conseqüència, també en l'esfera política. Així i tot, Belgrad ara es decanta clarament per integrar-se al bloc occidental. La gran majoria de la població viu amb la il·lusió que l'adhesió a la Unió Europea aportarà totes aquelles millores econòmiques i socials que no han arribat aquesta última dècada sense Milosević. Així doncs, l'aliança euroatlàntica ha aconseguit en un període relativament breu de controlar tota l'ex-Iugoslàvia. Només el temps dirà quins en seran els beneficis i els desavantatges per a aquests pobles eslaus del sud.